

HOTĂRÎRE
În numele Legii

20 septembrie 2019
Chișinău

mun.

Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător

Grefier

Cu participarea:

Reclamantului

Reprezentantul pârâtului

Victor Sîrbu

Sandu Pantaz

Andrian Grigorițchi

a examinat în ședință publică în procedură de contencios administrativ, cerere de chemare în judecată depusă de ***** către Agenția Națională de Integritate cu privire anularea actului de constatare,-

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces:

La data de 07 martie 2019, ***** a depus cerere de chemare în judecată către Agenția Națională de Integritate cu privire anularea actului de constatare.

În argumentarea acțiunii a indicat că, în temeiul Ordinului Procurorului General al Republicii Moldova nr. 1187-p din 25 decembrie 2007 reclamantul, ***** a fost numit în funcție de procuror în Procuratura raionului Cimișlia, funcție pe care o ocupă până la moment.

La 06 noiembrie 2018, în privința reclamantului, de către Autoritatea Națională de integritate a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictului de interese apărut în perioada exercitării funcției de procuror în Procuratura raionului Cimișlia.

Prin actul de constatare nr. 13/11 din 13 februarie 2019 al inspectorului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Alexandru Stavinschi, s-a decis: 1. Se

constată că dl ***** , procuror în Procuratura raionului Cimișlia, a încălcat regimul juridic al conflictului de interese manifestat prin: - neinformarea în conformitate cu art. 12 al. (4) lit. a) și b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale și art. 6 alin. 3) lit. h) din Legea nr. 3/2016 cu privire la procuratură, de către ***** , procuror în Procuratura raionului Cimișlia, în termen de 3 zile procurorul ierarhic superior despre conflictul de interese în care se află; - nesoluționarea în conformitate cu art. 14 al. (3) și (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, de către ***** , procuror în Procuratura raionului Cimișlia, a conflictului de interese real, prin examinarea cererilor depuse împotriva acțiunilor pretins ilegale ale notarului ***** , emiterea deciziilor în urma examinării acestor cereri, și a răspunsurilor petiționarului, după cum urmează:

- Plângerea nr. 590/16-pl din 21 martie 2018, nota informativă privind rezultatele examinării petiției din 27 martie 2018 și răspunsul adresat petiționarului, nr. 02-02d/1 8-789 din 17 martie 2018.

- Plângerea nr. 789/26-pl din 18 aprilie 2018, nota informativă privind rezultatele examinării petiției din 17 mai 2018 și răspunsul adresat petiționarului, nr. 02-02d/1 8-1228 din 18 mai 2018.

- Plângerea nr. 900/37-pl din 3 mai 2018, nota informativă privind rezultatele examinării petiției din 24 mai 2018 și răspunsul adresat petiționarului, nr. 02-02d/18-1262 din 24 mai 2018.

- Plângerea nr. 1342/65-pl din 22 iunie 2018, nota informativă privind rezultatele examinării petiției din 22 iunie 2018, și răspunsul adresat petiționarului, nr. 02-02d/1 8-1575 din 22 iunie 2018.

- Plângerea nr. 1537/84-pl din 13 iulie 2018, nota informativă privind rezultatele examinării petiției din 13 august 2018, și răspunsul adresat petiționarului, nr. 02-02d/18-1977 din 13 august 2018.

Se aduce la cunoștință dlui ***** actul de control și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia în instanța de contencios administrativ.

În temeiul art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, se sesizează autoritatea responsabilă de numire în funcție, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea încetării raporturilor de serviciu al dlui ***** , în funcția de procuror în procuratura raionului Cimișlia.

În temeiul art. 23 alin. (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, se decede dl ***** din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data eliberării sau

destituirii din funcție de demnitate publică sau de la data rămânerii definitivă a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

Se înscrie ***** în registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcția de demnitate publică sau din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

Se publică actul de constatare rămas definitiv pe pagina web oficială a Autorității cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Prezentul act de constatare a fost recepționat de reclamant la data de 20 februarie 2019.

Menționează că, consideră Act de constatare ca fiind emis cu derogări de la prevederile legislației în vigoare și pasibil a fi anulat din următoarele motive.

Potrivit art. 33 al Legii nr. 3/25.02.2016 cu privire la Procuratură în luarea deciziilor, procurorul este independent în condițiile legii. (3) În cazul în care deciziile luate de procuror sânt ilegale, acestea pot fi anulate motivat de către procurorul ierarhic superior. Persoana ale cărei drepturi și interese legitime au fost afectate prin acțiunile, inacțiunile sau actele procurorului le poate contesta la procurorul ierarhic superior. Hotărârea procurorului ierarhic superior, prin care a fost soluționată contestația, poate fi atacată în instanța de judecată.

Potrivit art. 12 din Legea privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin.(4) și (7). Analizând acțiunile procurorului, ***** în coroborare cu prezenta normă constatăm că, nici o acțiune efectuată de reclamant nu se încadrează în norma legală citată supra.

Astfel, potrivit speței, cererile lui ***** , în a căror examinare de către procurorul V. Botezatu, Autoritatea Națională de Integritate a constatat pretinsul conflict de interese, după natura lor juridică prezintă petiții sau cereri de solicitare de informație, în urma examinării cărora, procurorul nu a adoptat careva decizii în sensul Legii cu privire la procuratură sau Codului de Procedură Penală, ci a întocmit note informative și a informat petiționarul prin scrisori cu explicații detaliate, care nu au forță de decizie. Rezultatul examinării acestor cereri nu pot avea un impact asupra notarului *****. Petiționara ***** , fiind informată despre rezultatele examinării petițiilor sale, nu a depus careva plângeri vis-a-vis de pretinsele acțiuni ilegale ale notarului ***** în sensul art. 263 CPP,

care ar fi de competența organelor de urmărire penală al MAI, pe marginea căroa procurorul are competențe de a decide potrivit Codului de procedură penală, iar constatarea altor abateri în activitatea notarilor ține de competența Comisiei de etică instituită de Camera Notarilor potrivit art. 52 al Legii cu privire la organizarea activității notarilor. Astfel, constată că concluzia agentului de integritate A. Stavinschi privitor la faptul că, notele informative și răspunsurile întocmite pe marginea examinării petițiilor lui ***** reprezintă în sine luarea unor decizii, sunt niște concluzii personale ale agentului de integritate, care nu sunt bazate pe prevederile cărorva acte normative. Potrivit art. 14 din Legea cu privire la petiționare în rezultatul examinării petiției se emite răspuns care i se aduce la cunoștință petiționarului în scris. Potrivit art. 15 din Legea privind accesul la informație, cererile scrise cu privire la accesul la informație vor fi înregistrate în conformitate cu legislația cu privire la registre și petiționare.

În cadrul efectuării controlului privind respectarea regimului juridic de interese, cât și la întocmirea actului de constatare, inspectorul de integritate nu a intrat în esența plângerilor depuse de *****, precum și nu a studiat acțiunile întreprinse de procurorul ***** și rezultatele verificării petițiilor, deoarece acestea poartă un caracter aberativ, nefiind bazate pe careva fapte concrete, precum au conținut invocații și solicitări de intervenție a procurorului caracterizate prin obligarea notarului ***** de a efectua acțiuni, care, în urma verificării petițiilor s-au constatat de a nu fi obligatorii pentru notar în condițiile Legii, precum și impunerea notarului numit de a efectua acțiuni care deja au fost întreprinse, fapte stabilite în rezultatul examinării petițiilor.

Cu referire la invocațiile inspectorului de integritate cu privire la oportunitatea procurorului ***** de a se autosesiza în temeiul art. 262 Cod de procedură penală, este de menționat că, potrivit pct. 4) alin. (1) al normei citate, organul de urmărire penală poate fi sesizat despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea unei infracțiuni prevăzute de Codul penal prin depistarea nemijlocit de către organul de urmărire penală sau procuror a bănuielii rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni. În speță, în urma examinării plângerilor cet. Cențov N. nu au fost stabilite bănuieli rezonabile de săvârșire sau pregătire de către notarul *****, fie de altă persoană a unor infracțiuni prevăzute de Codul penal. Mai mult, cum a fost menționat supra, plângerile depuse de ***** purtau un caracter aberativ, fără a fi întemeiate pe fapte concrete. De asemenea, plângerile înaintate nu corespundeau după conținut și formă prevederilor art. 263 Cod de procedură penală.

Totodată, agentul de integritate neîntemeiat a calificat că interesul personal al reclamantului constă în faptul că soția dumnealui, fiind doar o simplă salariată în cadrul biroului notarului, activând ca contabil, deci nefiind nici persoană cu statut de funcționar public, ci accentuează - un simplu salariat cu studii în contabilitate, angajată în funcția de

contabil fără dreptul la a doua semnătură, precum și fără drepturi și obligații de a întocmi proiecte sau acte notariale, ar putea avea urmări negative la serviciu, urmare a notificării de către V. Botezatu a petiționarei ***** pe marginea cererilor depuse și examinate de către procuror. Mai mult ca atât, concluzia despre existența interesului personal al lui ***** , care în opinia inspectorului de integritate putea influența examinarea obiectivă și imparțială a cererilor depuse împotriva acțiunilor pretins ilegale a notarului ***** este faptul că ultimul este angajatorul soției sale Botezatu Olga. Anume ***** , conform art. 10 alin. 1 din Codul muncii are dreptul să modifice, să suspende și să desfacă contractul individual de muncă cu salariața Botezatu Olga precum și să o stimuleze pentru muncă eficientă. Anume ***** în calitatea de angajator achită salariu anual lui ***** în sumă de 186000 sau 15500 lei lunar, care se răsfrânge nemijlocit asupra bugetului familiei Botezatu, a stat la baza adoptării deciziei de către inspectorul de integritate. În acest context, este de menționat că aceasta este o concluzie neîntemeiată, bazată pe presupuneri, însă atât legislației naționale, cât și a celei internaționale, nici o acuzație, fie într-un proces penal, contravențional, administrativ, disciplinar, etc. nu poate fi bazată pe presupuneri, urmând a fi bazată pe probe concrete ce ar demonstra vinovăția făptuitorului.

Astfel, este evident că din materialele prezentate și rezultatele soluționării cererilor lui ***** , prin solicitările acesteia de a întreprinde acțiuni ce nu țin de competența procurorului, precum și prin refuzul ultimei de a depune plângere în conformitate cu art. 263 Cod de procedură penală, nu s-a constatat existența unui conflict de interese, or, acesteia i-au fost comunicate în scris toate răspunsurile la cereri și modalitatea legală de soluționare a acestora.

Prin actul administrativ contestat reclamantului i-au fost cauzate suferințe morale enorme reieșind din pericolul de a rămâne fără muncă, fapt care i-ar pune în pericol bunăstarea materială proprie și a familiei sale. Neîncrederea în ziua de mâine îi provoacă reclamantului un disconfort psiho-emoțional permanent, fapt care a determinat apariția insomniei, stării de stres permanent. Din aceste considerente solicităm încasarea prejudiciului moral evaluat la suma de 450000 lei, suma aproximativă salariului nerealizat de reclamant pentru perioada de trei ani în caz de decăderea reclamantului din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică pe perioada respectivă.

Solicită reclamantul, a declara nul actul de constatare nr. 13/11 din 13 februarie 2019, al inspectorului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Alexandru Stavinschi întocmit pe marginea examinării materialelor dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictului de interese inițiat în privința lui ***** , procuror în Procuratura r-lui Cimișlia; a încasa de la pârâțul, Autoritatea Națională de

Integritate a Republicii Moldova în folosul reclamantului, ***** prejudiciul moral în legătură cu emiterea actului administrativ nelegitim, în mărime de 450000 lei și a încasa de la pârâțul, Autoritatea Națională de Integritate în folosul reclamantului, ***** cheltuielile de judecată suportate în legătură cu examinarea acțiunii civile în judecată compuse din cheltuielile pentru transport necesare asigurării prezenței reclamantului la ședințele de judecată.

Întru respingerea acțiunii invocate, pârâțul Autoritatea Națională de Integritate la data de 07 martie 2019, a depus referința în motivarea căreia a indicat că, la data de 29 octombrie 2018 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 1955, potrivit căreia, domnul *****, exercitând funcția de procuror în procuratura raionului Cimișlia, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictului de interese apărut în cazul examinării cererilor depuse împotriva acțiunilor pretins ilegale a notarului *****, care este angajatorul soției sale Botezatu Olga.

La 06 noiembrie 2018, conform procesului - verbal de inițiere a controlului nr. 133/11, în temeiul prevederilor art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința domnului *****, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictului de interese apărut în perioada exercitării funcției de procuror în procuratura raionului Cimișlia.

Prin scrisoarea nr. 04-11/1394 din 07 noiembrie 2018, recepționată la 09 noiembrie 2018, domnul ***** a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 3 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Având în vedere, calitatea de subiect a declarării deținută la data încălcării sesizate, obligațiile acestuia de a respecta regimul juridic al conflictelor de interese reglementat de Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și faptele invocate de petent, s-a stabilit existența unei bănuieli rezonabile privind încălcarea regimul juridic al conflictelor de interese de către *****, procuror în procuratura raionului Cimișlia.

Menționează că, conform răspunsului secției resurse umane a Procuraturii Republicii Moldova, înregistrat în cadrul Autorității la 27 decembrie 2018 cu nr. 2711, s-a stabilit că ***** a fost numit în funcția de procuror în Procuratura raionului Cimișlia, în baza Ordinului Procurorului General nr. 1187-p din 25 decembrie 2007.

Potrivit anexei din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, procurorul este o persoană cu funcție de demnitate publică.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl *****, deținând o funcție de demnitate publică prevăzută în anexa la Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, este subiect al declarării averii și intereselor personale.

Potrivit art. 2, din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii; interes personal este orice interes material sau nematerial subiectului declarării ce rezuță din activitățile sale în calitate de persoană privată, relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale; persoană este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Potrivit răspunsului biroului notarului *****, înregistrat în cadrul Autorității la 26 noiembrie 2018 cu nr. 2252, s-a stabilit că *****, soția dlui *****, a fost angajată în cadrul biroului notarului ***** în funcția de contabil, în baza Ordinului nr. 8 din 01 aprilie 2000 și a activat în această funcție până la inițierea controlului. Potrivit aceluiași răspuns și a declarației de avere și interese personale, pentru anul 2017 ***** a primit un salariu de la Biroul notarului ***** în mărime de 186 000 lei.

Conform art. 12, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să sau să participe la luarea unei decizii în care a sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Conform art. 6, alin. (3), lit. h) din Legea nr. 3/2016 cu privire la procuratură, procurorul este obligat să informeze procurorul ierarhic superior despre indicațiile sau solicitările efectuate cu încălcarea legii, precum și despre un conflict de interese existent sau un conflict de interese ce poate să apară.

În conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) și (b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl *****, exercitând funcția de procuror, era obligat să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

Potrivit art. 15, alin. (1) din Legea nr. 3/2016 cu privire la procuratură, este obligat să evite orice conflict de interese în procesul exercitării atribuțiilor de serviciu, iar dacă acesta apare, să-l declare.

În conformitate cu art. 12, alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea (4) și (7).

În conformitate cu art. 11, alin. (2) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, demnitarul este obligat să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese.

Conform art. 14, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dlui *****, este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Potrivit art. 14, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, subiectului declarării, în persoana dlui *****, poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Conform răspunsului Procurorului-șef al Procuraturii raionului Cimișlia, înregistrat în cadrul Autorității la 05 decembrie 2018, cu nr. 2392, dl ***** nu a declarat și respectiv nu a soluționat conflictul de interese apărut.

Conform art. 58, alin. (1), lit. (1) din Legea nr. 3/2016 cu privire la procuratură, procurorul este eliberat din funcție în cazul stabilirii, prin actul de constatare rămas definitiv, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic,

luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislație privind reglementarea conflictului de interese.

În conformitate cu art. 22, alin. (1), lit. b) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, exercitarea mandatului încetează în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislație privind reglementarea conflictului de interese.

Potrivit art. 23, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Potrivit art. 3 din Legea integrității nr. 82/2017 prin noțiunea de „agent public” înțelegem acea „persoană încadrată într-o entitate publică și care exercită o funcție publică, o funcție publică cu statut special, o funcție de demnitate publică, este angajată în cabinetul persoanei cu funcție de demnitate publică sau prestează servicii de interes public, precum și alesul local”.

Articolul 14 din Legea de mai sus reglementează faptul că „ în vederea asigurării servirii interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, agenții publici, împreună cu conducătorul entității publice și, după caz, cu Autoritatea Națională de Integritate, sînt obligați să identifice și să trateze conflictele de interese care apar în activitatea lor profesională în termenele și modul prevăzute de Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Agentul public are următoarele obligații în legătură cu identificarea și tratarea conflictelor de interese, care se îndeplinesc în condițiile legislației speciale: a) să declare în scris, în termen de 3 zile, conducătorului entității publice despre conflictul de interese real apărut în cadrul activității sale profesionale, explicînd natura conflictului de interese și cum acesta influențează sau poate influența exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor sale; b) să evite consumarea conflictului de interese prin abținere de la exercitarea atribuțiilor sale în măsura în care acestea sînt amenințate de conflictul de interese, pînă la soluționarea acestuia.

Dar, prin noțiunea de „interes public” se înțelege acel „interes general de dezvoltare a bună-stării societății în ansamblu și de realizare a intereselor private legitime, garantat

prin funcționarea entităților publice și private, precum și prin exercitarea atribuțiilor de serviciu ale agenților entităților date în strictă conformitate cu prevederile legale, în mod eficient și econom din punct de vedere al utilizării resurselor ”iar prin „interes privat ” înțelegem „interes al persoanelor fizice (personal sau de grup), al persoanelor apropiate acestora sau al persoanelor juridice (departamental, corporativ sau clientelar) de realizare a drepturilor și libertăților, inclusiv în vederea obținerii bunurilor, serviciilor, privilegiilor, avantajelor sub orice formă, a ofertei sau promisiunii lor” (fapt reglementat în art. 3 din Legea nr.82/2018).

Un aspect relevant este că fiind subiect al declarării, reclamantul a avut obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese prevăzute la art. 11 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale: servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate; asigurarea transparenței și a controlului public al activității; responsabilitatea individuală și exemplul personal.

Totodată, obligațiile și responsabilitățile subiectului declarării cu referire la regimul juridic al conflictelor de interese sunt reglementate de Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Mai mult ca atât pentru a nu admite interpretarea eronată a Legii nr.133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, potrivit art.71 alin. (4) din Legea nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative care indică că „La interpretarea actului normativ se ține cont de nota informativă care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ”.

Studiind nota informativă la proiectul Legii sus menționate constată că legiuitorul a avut intenția, prin noțiunea de „conflict de interese, va reprezenta situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, poate sau pare a influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revine potrivit legii.

Prezenta notă, indică tălmăcirea „ interesului personal” - ca și în conflictul de interese, noțiunea de interes personal.....orice interes material sau nematerial al subiectului declarării care rezultă din necesitățile sau intențiile acestuia, din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile cu persoane apropiate sau persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile cu organizații necomerciale și organizații internaționale, precum și care rezultă din preferințele sau angajamentele persoanei”.

Astfel se atestă faptul, că nici subiectul controlului în cererea sa de chemare în judecată nu a contestat faptul că soția sa este agajată la notarul *****. Reclamantul recunoaște că a examinat cererile depuse împotriva acțiunilor pretinse ilegale a notarului ***** , inclusiv a examinat aceste cereri și a adoptat decizii prin care a constatat că nu au

fost stabilite careva abateri de la legislație sau abuzuri din partea notarului ***** și a informat notarul despre aceasta.

Cât privește cerința reclamantului de încasare din contul Autorității Naționale de Integritate a prejudiciului moral cauzat prin întocmirea actului de constatare în mărime de 450000 lei, Autoritatea comunică următoarele, fiecare persoană care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită de lege să aprecieze quantumul prejudiciului moral, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de circumstanțele cazului concret, de personalitatea părților.

La capitolul prejudiciului moral pretins de reclamant, Autoritatea Națională de Integritate menționează că, cele menționate în contextul dat, nu au fost susținute pe probe concludente, utile și pertinente, circumstanțe ce oferă temei să se conchidă asupra caracterului declarativ al alegațiilor celor implicați în proces la acest aspect, iar luând în considerare că pretențiile în temeiul cărora se consolidează cerința de reparare a prejudiciului moral sunt nejustificate și neprobate, pe cale de consecință capătul de cerere în cauză este nefondat și urmează a fi respins.

Reieșind din cele expuse mai sus, solicită respingerea integrală a pretențiilor formulate în cererea de chemare în judecată de către reclamantul ***** față de Autoritatea Națională de Integritate, în conformitate cu art. 224 alin. (1), lit. f) al Codului administrativ, ca fiind neîntemeiat.

În ședința de judecată reclamantul ***** , a susținut cererea de chemare în judecată din motivele de fapt și de drept indicate, a solicitat admiterea cererii, reiterându-și argumentele expuse în scris în cererea de chemare în judecată.

Reprezentantul pârâtului Grigorițchi Andrian, în baza procurii nr. 07/54 din 14 mai 2019, nu a recunoscut acțiunea, invocând argumentele indicate în referință, solicitând respingerea acțiunii ac fiind nefondată.

Aprecierea instanței:

Examinând acțiunea depusă, studiind probele administrate în ansamblul și interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată consideră că cererea de chemare în judecată urmează a fi admisă parțial, având în vedere următoarele.

În conformitate cu art.257 alin.(1)-(2) Cod administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019. La data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr.793/2000 și Legea nr.190/1994 cu privire la petiționare.

Instanța reține că, odată cu intrarea în vigoare a Codului administrativ nr. 116 din 19.07.2018, având în vedere că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a

noilor reglementări de procedură, ce se conțin în Codul administrativ nr. 116 din 19.07.2018 și a prevăzut în art. 258 alin. (3) al Codului administrativ că, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod, sunt aplicabile speței prevederile Codului administrativ. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod.

Conform prevederilor art.189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 206 alin. (1) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare). (2) Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

La caz, procedura administrativă a fost inițiată și finalizată sub imperiul Legii contenciosului administrativ (abrogată la 01.04.2019), însă aplicarea retroactivă a noii Legi nu are ca efect privarea reclamantului de perspectiva de succes în acțiunea sa.

Coroborând prevederile normei legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, instanța consideră că, acțiunea înaintată de reclamant a fost depusă în instanța de contencios administrativ cu respectarea procedurii.

Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 și 219 Cod administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie anularea actului de constatare nr. 13/11 din 13 februarie 2019.

Conform art. 38 alin. (1) lit. a) al Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că: persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Conform art. 2 al Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016, în sensul prezentei legi, următoarele noțiuni se definesc astfel: *conflict de interese* – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii; *membri de familie* – soțul/soția, copilul minor, inclusiv cel adoptiv sau persoana aflată la întreținere a subiectului declarării; *interes personal* – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

Conform art. 12 al Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016, subiectul declarării se poate afla în conflicte de interese ce pot fi împărțite în următoarele categorii: a) conflict de interese potențial; b) conflict de interese real; c) conflict de interese consumat. (3) Conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care

vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică. (4) În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat: a) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află; b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese. (5) Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică. (6) Declarația privind conflictul de interese real se înregistrează în Registrul declarațiilor privind conflicte de interese, ținut conform anexei nr.4 de către persoana desemnată de conducătorul organizației publice. (10) Conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

În speța dedusă judecătii se constată că, la data de 13 februarie 2019, de către inspectoratul de integritate al Autorității Naționale de Integritate a fost emis actul de constatare nr. 13/11, prin care s-a decis constatarea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către *****, procuror în procuratura raionului Cimișlia, exprimată prin neinformarea în conformitate cu art. 12, alin. (4), lit.(a) și b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale de către *****, în termen de 3 zile, procurorului ierarhic superior despre conflictul de interese în care se află. Totodată, constatarea încălcării a fost exprimată prin nesoluționarea în conformitate cu art. 14 alin. (3) și (4) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, de către *****, procuror în procuratura raionului Cimișlia, a conflictului de interese real, exprimat prin examinarea cererilor depuse împotriva acțiunilor pretins ilegale a notarului Alexandru Unturuă, emițerea deciziilor în urma examinării acestor cereri, și a răspunsurilor petiționarului.

Conform art.36 alin.(1) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016 (în continuare Legea nr.132), persoana care a fost supusă

controlului poate contesta actul de constatare în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ.

În acest sens, reclamantul ***** a fost în drept să inițieze procedura în contencios administrativ în vederea contestării actului de constatare nr. 13/11 din 13 februarie 2019, emis în privința sa de către Autoritatea Națională de Integritate.

Din materialele dosarului rezultă că, *****, în temeiul Ordinului Procurorului General al Republicii Moldova nr. 1187-p din 25 decembrie 2007 a fost numit în funcție de procuror în Procuratura raionului Cimișlia, funcție pe care o ocupă până la moment.

Potrivit actului de constatare contestat în speță, în sarcina lui ***** a fost reținută încălcarea regimului juridic al conflictului de interese prin neinformarea în conformitate cu art. 12, alin. (4), lit.(a) și b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale de către dl *****, în termen de 3 zile, procurorului ierarhic superior despre conflictul de interese în care se află.

Subsecvent, încălcarea a fost exprimată prin nesoluționarea în conformitate cu art. 14, alin.(3) și (4) din Legea nr.133/201 privind declararea averii și intereselor personale, de către *****, procuror în procuratura raionului Cimișlia, a conflictului de interese real, exprimat prin examinarea cererilor depuse împotriva acțiunilor pretins ilegale a notarului Alexandru Unturuă, emiterea deciziilor în urma examinării acestor cereri, și a răspunsurilor petiționarului:

- plângerea nr. 590/16-pl din 21 martie 2018, nota informativă privind rezultatele examinării petiției din 27 martie 2018 și răspunsul adresat petiționarului, nr. 02-02d/1 8-789 din 17 martie 2018;

- plângerea nr. 789/26-pl din 18 aprilie 2018, nota informativă privind rezultatele examinării petiției din 17 mai 2018 și răspunsul adresat petiționarului, nr. 02-02d/1 8-1228 din 18 mai 2018;

- plângerea nr. 900/37-pl din 3 mai 2018, nota informativă privind rezultatele examinării petiției din 24 mai 2018 și răspunsul adresat petiționarului, nr. 02-02d/18-1262 din 24 mai 2018;

- plângerea nr. 1342/65-p, din 22 iunie 2018, nota informativă privind rezultatele examinării petiției din 22 iunie 2018, și răspunsul adresat petiționarului, nr. 02-02d/1 8-1575 din 22 iunie 2018;

- plângerea nr. 1537/84-pl din 13 iulie 2018, nota informativă privind rezultatele examinării petiției din 13 august 2018, și răspunsul adresat petiționarului, nr. 02-02d/18-1977 din 13 august 2018.

Instanța de judecată notează, că potrivit art.28 alin.(1) din Legea nr.132, autoritatea efectuează controlul averii și al intereselor personale din oficiu ori la sesizarea unor persoane fizice sau juridice, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale

metodologiei de efectuare a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor. Sesizarea făcută de persoane fizice sau juridice cu rea-credință atrage după sine răspunderea juridică a celui care a făcut sesizarea.

Astfel, în speță, inițierea procedurii de control, privind o eventuală încălcare a regimului juridic al conflictului de interese de către *****, procuror în procuratura raionului Cimișlia, a fost dispus în baza sesizării nr. 1955, potrivit căreia, *****, exercitând funcția de procuror în procuratura raionului Cimișlia, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictului apărut în cazul examinării cererilor depuse împotriva acțiunilor pretins ilegale notarului *****, care este angajatorul soției sale Botezatu Olga.

Din conținutul procesului-verbal de inițiere a controlului nr. 133/11 din 06 noiembrie 2018, în cauză rezultă că, la 30 octombrie 2018, a fost distribuită sesizarea nr.1955 privind o eventuală încălcare a regimului de juridic al conflictului de interese.

Conform art. 225 alin. (1) și (2) Cod administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; **b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.**

Conform art. 29 alin. (1) – (3) Cod administrativ, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

Conform art. 12 alin. (3) al Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

La caz, instanța reține că, potrivit actului de constatare nr. 13/11 din 13 februarie 2019, **conflictul de interese real** constă în faptul că reclamantul în exercitarea atribuțiilor

de serviciu a încălcat conflictul de interese prin neinformarea în conformitate cu art. 12 alin. (4) lit. a) și b), art. 14 alin. (3) și (4) al Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016, procurorul ierarhic superior și a examinat cererile depuse împotriva notarului, unde soția Botezatu Olga activează în calitate de contabil și angajatorul îi achită salariu.

În acest context, instanța reține că, un conflict de interese real presupune existența unui conflict între îndatoririle publice și interesele private ale unui funcționar public, interesele private ale funcționarului putând influența în mod necuvenit exercitarea îndatoririlor și a responsabilităților sale oficiale.

Astfel, instanța de judecată este în imposibilitate să rețină argumentele autorității privind existența unui conflict de interese real, și existența unui interes personal prin emiterea notelor informative și răspunsurilor, or, din materialele cauzei nu a fost posibil de identificat în ce constă interesul personal al subiectului. În aceeași ordine de idei, instanța apreciază critic argumentul autorității precum că interesul personal al procurorului a existat prin faptul că soția Botezatu Olga, pentru anul 2017 a primit salariu de la Biroul notarului *****, în urma activității acesteia în calitate de contabil, întrucât acest fapt este lipsit de un substract factologic, nefiind o legătură directă de cauzalitate, între salariul soției în calitate de contabil și exercitarea atribuțiilor de serviciu în calitate de procuror.

Mai mult ca atât, relațiile de muncă dintre subiecții care nu cad sub incidența legilor speciale, este reglementat de Codul muncii. Astfel, instanța reține ca fiind plauzibil argumentul reclamantului privind netemeinicia argumentelor autorității referitor la activitatea de serviciu a soției Botezatu Olga și eventualele urmări negative la serviciu, urmare a notificării de către ***** a petiționarei ***** pe marginea cererilor depuse și examinate de către procuror, nu pot fi bazate pe presupuneri, urmând a fi bazate pe probe concrete ce ar demonstra vinovăția. Or, faptele incriminate urmează a fi proporționale, să asigure echilibrul între nevoia de verificare și nevoia de a păstra lucrurile simple și de a reduce povara administrativă asupra participanților la actul administrativ și să țină seama de valoarea procedurii.

Raportat la caz, instanța atestă că inspectorul de integritate eronat a apreciat faptul emiterii răspunsurilor și notelor informative în privința notarului *****, ca fiind un interes personal al procurorului, or, actele tehnice respective într-o ipoteză anumită ar putea interesa notarul ***** și petiționarul Cențova Nelea, cu care reclamantul nu are careva relații de rudenie sau profesionale în sensul art. 2 și 12 alin. (3) al Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016. La fel, instanța de judecată este în imposibilitate să stabilească cert faptul că reclamantul a emis decizii sau a participat la luarea unei decizii în care dispune de interese personale sau care vizează

persoane ce îi sunt apropiate, or, din materialele prezentate nu se atestă interesul personal al subiectului în valorificarea drepturilor notarului ***** și petiționarul Cențova Nelea.

Cu privire la actele emise de către reclamantul *****, instanța reține următoarele.

Fiind cercetate în ședința de judecată, plângerile nr. 590/16-pl din 21 martie 2018, nr. 789/26-pl din 18 aprilie 2018, nr. 900/37-pl din 3 mai 2018, nr. 1342/65-pl din 22 iunie 2018, nr. 1537/84-pl din 13 iulie 2018 precum și notele informative privind rezultatele examinării petițiilor numite supra, reținute în speță de inspectorul de integritate drept motiv de inițiere a procedurii de control în privința lui *****, s-a stabilit că acestea sunt acte premergătoare, altfel spus, după natura lor juridică sunt cereri sau petiții de solicitare a informației, în urma examinării căreia, procurorul nu adoptă vreo decizie în sensul legii.

Conform art. 262 alin. (1) Codul penal, Organul de urmărire penală poate fi sesizat despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea unei infracțiuni prevăzute de Codul penal prin: 1) plângere; 2) denunț; 3) autodenunț; 4) depistarea nemijlocit de către organul de urmărire penală sau procuror a bănuielii rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni.

Conform art. 263 Cod procedură penală, (1) Plângerea este înștiințarea făcută de o persoană fizică sau de o persoană juridică căreia i s-a cauzat un prejudiciu prin infracțiune. (3) Plângerea sau, după caz, denunțul trebuie să cuprindă: numele, prenumele, calitatea și domiciliul petiționarului, descrierea faptei care formează obiectul plîngerii sau denunțului, indicarea făptuitorului, dacă acesta este cunoscut, și a mijloacelor de probă. (4) Plângerea se poate face personal sau prin reprezentant împuternicit în condițiile legii. (5) Plângerea sau denunțul făcute oral se consemnează într-un proces-verbal semnat de persoana care declară plângere sau denunț și de persoana oficială a organului de urmărire penală. (6) Plângerea poate fi făcută și de către unul dintre soți pentru celălalt soț sau de către copilul major pentru părinți. Victima poate să declare că nu însușește o asemenea plângere. (7) Persoanei care face denunț sau plângere i se explică răspunderea pe care o poartă în caz dacă denunțul sau plângerea este intenționat calomnios/oasă, fapt care se consemnează în procesul-verbal sau, după caz, în conținutul denunțului sau al plîngerii și se confirmă prin semnătura persoanei care a făcut denunțul sau plângerea. (8) Plîngerile și denunțurile anonime nu pot servi temei pentru pornirea urmăririi penale, însă, în urma controlului efectuat în temeiul acestor plîngeri sau denunțuri, organul de urmărire penală se poate autosesiza în vederea urmăririi penale.

La caz, în urma examinărilor „plângerilor” precizate supra, procurorul a emis note informative și răspunsuri, în baza petițiilor depuse de *****. Instanța reține că, inspectorul de integritate eronat a reținut faptul că actele depuse de Cențova Nelea constituiau plângeri, or, acestea nu cad sub incidența prevederilor art. 263 Cod procedură

penală, nu constituie înștiințarea făcută de o persoană fizică sau de o persoană juridică căreia i s-a cauzat un prejudiciu prin infracțiune. Or, în urma cercetării actelor depuse de *****, instanța a stabilit că în fapt ultima solicită procurorului să i-a măsuri cu notarul *****, întrucât nu-i eliberează testamentul.

Instanța reține, că aceste activități se desfășoară înainte de începerea urmăririi penale, fiind acte premergătoare și nicidecum un act procedural, care potrivit art. 6 alin. (1) Cod procedură penală, act procedural – document prin care se consemnează orice acțiune procesuală prevăzută de prezentul cod, și anume: ordonanță, proces-verbal, rechizitoriu, încheiere, sentință, decizie, hotărîre etc.

Conform, art. 16 alin. (1) Cod administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. (2) Exercițarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Potrivit art. 33 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la Procuratură, Independența procurorului este asigurată prin: d) discreția decizională a procurorului în exercițiul funcției, acordată prin lege.

Prin urmare, garanțiile pe care le stabilește legea pentru asigurarea dreptului la un proces echitabil înglobează și elemente ce țin de imunitatea oferită procurorului, atât timp cât aceasta are drept scop asigurarea independenței subiectului oficial investit cu drept discreționar.

În acest context, instanța de judecată conchide că, întocmirea actului de constatare nr. 13/11 din 13 februarie 2019, a fost întocmit cu derogări de la prevederile legislației în vigoare, or, potrivit art.12 din Legea privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

În acest sens, instanța conchide, că în acțiunile lui ***** nu se regăsesc în mod expres, faptele menționate în actul contestat.

În aceeași ordine de idei, instanța atestă că de către inspectorul de integritate la adoptarea actului de constatare nr. 13/11 din 13 februarie 2019, nu a luat în considerație toate faptele relevante speței, că, în cazul unor activități tehnice legate de exercitarea atribuțiilor de serviciu (a emis notele informative și răspunsurile), aceasta nu a putut influența nicidecum îndeplinirea obiectivă și imparțială a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin reclamantului în virtutea funcției exercitate. Or, din analiza notelor informative

(f.d. 75-78, 80-82, 85-88, 90, 91, 93, 94), se atestă că procurorul a efectuat o operațiune tehnică și a emis un răspuns în adresa persoanei.

Conform prevederilor art. 224 alin. (1) lit. a) Codul administrativ, examinând acțiunea încontencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Sintetizând cele relatate, instanța de contencios administrativ conchide că, actul de constatare nr. 13/11 din 13 februarie 2019, emis în privința lui ***** de către Autoritatea Națională de Integritate, urmează a fi anulat.

Conform art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Cod procedură civilă, instanța de judecată va încasa de la de la Agenția Națională de Integritate în beneficiul lui ***** , suma de 1095,25 lei cu titlu de cheltuielile de judecată, compuse din cheltuielile de transport și poștale.

Cu referire la pretenția reclamantului ***** , privind repararea prejudiciului moral în mărime de 450000 lei, instanța reține următoarele:

Mărimea prejudiciului moral se stabilește de instanțade contencios administrativ, independent de prejudiciul material, în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate, de gradul de vinovăție a pârâtului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, luîndu-se în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Conform art. 2036 Cod Civil, (1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial. (3) Reparația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea,

aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege. (4) Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacție echitabilă persoanei vătămate doar când aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat și persoana vătămată astfel va putea obține o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit. (5) Dreptul la despăgubire pentru atingerile aduse drepturilor personale nepatrimoniale poate fi cesionat numai în cazul în care a fost stabilit printr-o tranzacție sau printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

Conform art. 2037 Cod Civil, (1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Instanța constată că prin noțiunea de prejudiciu moral, se înțeleg suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege (viață, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal), prin fapte ce atentează la drepturile personale nepatrimoniale (dreptul de a folosi propriul nume, dreptul de autor).

Potrivit Hotărârii Curții Supreme de Justiție a republicii Moldova nr. 9 din 09.10.20016 cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral, obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințelor fizice sau psihice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cerere despre compensarea prejudiciului moral acesta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni (inacțiuni) i-au fost cauzate suferințele morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

Astfel, conform normelor menționate, în cazul admiterii acțiunii, instanța de contencios administrativ se pronunță, la cerere, și asupra reparării prejudiciului material și moral cauzat prin actul administrativ ilegal sau prin neexaminarea în termenul legal a cererii prealabile. Mărimea prejudiciului moral se stabilește de instanța de contencios

administrativ, independent de prejudiciul material, în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate, de gradul de vinovăție a pârîtului dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, luîndu-se în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Pentru ca instanța de judecată să poată aplica aceste criterii apare necesitatea ca cel ce pretinde daune morală să producă un minim de argumente și indici, din care să rezulte în ce măsură drepturile personale nepatrimoniale i-au fost afectate și pe cale de consecință să poate proceda la o eventuală despăgubire ce urmează să compenseze prejudiciul. Respectiv, fiecare persoană care pretinde că a suferit este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducîndu-se de noțiunea reparării rezonabile, de circumstanțele cazului concret.

Pentru considerentele enunțate, avînd în vedere faptul că în privința reclamantului a fost întocmit actul de constatare, instanța de judecată conchide a fi întemeiată pretenția reclamantului privind repararea prejudiciului moral, doar că suma solicitată de 450000 lei este exagerată. În acest sens, instanța notează că dauna morală constă în atingerea adusă valorilor care definesc personalitatea umană, valori ce se referă la existența fizică a omului, sănătatea și integritatea corporală, la cinste, demnitate, onoare, prestigiu profesional și alte valori similare.

Prin urmare, instanța consideră oportun de a încasa de la de la Agenția Națională de Integritate în beneficiul lui *****, suma de suma de 2000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul, că argumentele invocate de către reclamant au fost întemeiate și fundamentate prin probe pertinente și concludente anexate la materialele cauzei, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial cererea de chemare în judecată.

În conformitate cu prevederile art. 258, 232, 224 - 226 din Codul administrativ, instanța de judecată, –

H o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Agenția Națională de Integritate cu privire anularea actului de constatare.

Se anulează actul de constatare nr.13/11 din 13 februarie 2019 al Agenției Naționale de Integritate.

Se încasează de la Agenția Națională de Integritate în beneficiul lui *****, suma de 2000 lei (două mii) cu titlu de prejudiciu moral și 1095,25 lei (una mie nouzeci și cinci) cu titlu de cheltuielile de judecată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

**Președintele ședinței,
judecător**

Victor Sîrbu